Senfølgeklinikken for COVID i Region Midtjylland

Henvisningsvejledning til praktiserende læger i Region Midtjylland

Opdateret 04.04.2022

Vejledning i forbindelse med henvisning af patienter til vurdering i senfølgeklinikken for COVID

WHO definerer 'post-COVID-19' som mindst ét symptom, der er til stede typisk 3 måneder efter COVID-19 og bliver ved over to måneder, og som ikke kan forklares med andre diagnoser. Der kan være tale om symptomer fra sygdomsfasen, som fortsætter, eller om nye symptomer, der opstår (**https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Senfoelger-efter-COVID-19**).

Symptomerne kan være ét eller flere af følgende symptomer: kognitive gener (hovedpine, koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, dårlig søvn), smags- og lugte-sans-forstyrrelse, lufthunger, hjertebanken, generel muskelkraftnedsættelse eller andre (se figur 1, som ikke er en udtømmende liste).

Visitation

Patienter med **lette senfølger** udredes og behandles via egen læge. Disse kan henvises til kommunale sundhedstilbud f.eks. vedr. træning, kost, sygdomsmestring og energiforvaltning (§119). Der vil være tale om et individuelt tilbud, der fastlægges af kommunen efter samtale med borgeren om, hvilke funktioner der er behov for at styrke.

Patienter med symptomer, der alene stammer fra **ét organsystem**, henvises direkte til relevant speciale i speciallægepraksis eller på lokal sygehusfunktion, eksempelvis hjertebanken kan udredes i hjertemedicinsk regi i speciallægepraksis eller på sygehus.

Er der udelukkende nedsat smags- og lugtesans henvises til praktiserende ØNH-læge. På hjemmesiden **http://www.flavourinstitute.dk/** findes instruktionsvideo til disse patienter.

Børn og unge under 18 år henvises til Børn og Unge, Aarhus Universitetshospital.

Voksne patienter med sværere symptomer (uventede eller komplekse og langvarige symptomer), der er til stede **12 uger** efter akut COVID-19, kan henvises til senfølgeklinikken for COVID. Udover symptomer, der tidsmæssigt kan tilskrives følger efter COVID-19 sygdom, kræves dokumentation for positiv PCR-test eller positiv antistof-test taget før evt. vaccine. PCR er retvisende også efter vaccination, hvilket antistoftesten ikke er.

Fra praksis kan henvises til serologisk test. Henvisningen bedes mærket - "Coronavirus SARS-CoV-2 (COVID-19) antistof" test ved KMA.

Ved negativ antistoftest og fortsat mistanke kan den praktiserende læge sende korrespondancebrev til Infektionssygdomme, AUH med oplysning om telefonnummer og ønsket tidsrum for opkald. Sammenhæng kan derved drøftes med henblik på fortsat forløb. Der er ikke garanti for at patienten opfattes som senfølgepatient.

Patienter med symptomer, der tilskrives COVID-19 **vaccination** kan ikke henvises til senfølgeklinikken for COVID, da Sundhedsstyrelsen ikke har taget stilling til håndtering af eventuelle symptomer fra vaccination mod COVID-19.

Henvisningen

Henvisningen bør indeholde følgende oplysninger:

1. Dato for formodet smittetidspunkt (enten bekræftet ved podning eller samlet klinisk vurdering).
2. Beskrivelse af patientens symptomer.
3. Vurdering af patientens helbredsmæssige status før COVID-19 (funktionsniveau før og aktuelt, komorbiditet (hvis ja hvor velbehandlede var de forud for COVID-19 sygdom)? Hvilke tiltag der allerede er igangsat (fx rehabilitering/genoptræning).
4. Er patienten sygemeldt helt eller delvist.
5. Oplysning om tolkebehov.
6. Før henvisningen foretages:
    - Beskrivelse af EKG.
    - Ved lungesymptomer rgt af thorax og lungefunktionsundersøgelse.
    - FMK opdateres.

7. Henvisningen sendes til: Fællesvisitationen, Infektionssygdomme, AUH - lokationsnummer 5790001992705

Langvarige symptomer beskrevet efter akut COVID-19	**Råd i forbindelse med spirometri i almen praksis**
Hovedpine Svimmelhed Føleforstyrrelser Koncentrationsbesvær Hukommelsesbesvær Ændret lugte- og smagssans Åndenød Hoste Opspyt Halssmerter Brystsmerter Hjertebanken Kvalme Nedsat appetit Diarre/vekslende afføring Muskelsmerter Nedsat muskelstyrke Søvnforstyrrelser Udslæt på huden Udtalt træthed/udmattelse	Der holdes afstand til patienten, der puster. Spirometer og berøringsflader aftørres efterfølgende (fx dørhåndtag, bordplade). Det er ikke nødvendigt med pause mellem patienterne, da dråber hurtigt falder til jorden. Der anvendes altid mundstykke med filter. Hvis afstandskravene ikke kan overholdes, kan man vælge enten at lade udførende personale anvende alle værnemidler. Eller man kan vælge at lade patienten teste for COVID-19 før spirometri.

Alle henvisninger visiteres i infektionsklinikken, AUH. Ud fra postnummer fordeles henvisningerne mellem regionens to senfølgeklinikker på Regionshospitalet Gødstrup og AUH.

I senfølgeklinikken for COVID

Efter henvisning vil patienten blive indkaldt til en første undersøgelse ved læge og sygeplejerske (varer 1½ time).

Forud for undersøgelsen udfylder patienten elektronisk spørgeskema. Besvarelsen indgår som del af journaloptagelsen. Undersøgelsen omfatter anamnese og undersøgelse med fokus på anden sygdom og neurologisk påvirkning. På baggrund af undersøgelsen foretages en individuel tilrettelagt udredning og opfølgning. Der vil typisk blive taget en bred blodprøveprofil og billeddiagnostik. Afhængig af symptombilledet inddrages andre specialer, typisk lungemedicin, neurologi, kardiologi og ØNH.

Ved behov iværksættes genoptræning via fysio- og ergoterapien. Infektionssygdomme fungerer som tovholder.

Udredningen vil løbende tilpasses ny viden på området.

Efter forløb

Efter endt udredning afsluttes patienten til egen læge eller relevant specialafdeling. Patienten vil da ofte fortsat være i genoptræningsforløb. Der er erfaring for, at det kan tage op mod et halvt år før patienten i forbindelse med genoptræningsforløbet oplever en bedring. Ved manglende bedring, under relevant genoptræning, kan egen læge, i særlige tilfælde, genhenvise til senfølgeklinikken for COVID eller andet relevant speciale.

I særlige tilfælde kan der være behov for henvisning til vurdering i regi af klinisk socialmedicin, hvilket kommunerne har mulighed for at henvise til.

I andre tilfælde har patienten behov for opfølgende psykologsamtaler og kan henvises begrundet i at de er ramt af en alvorlig og invaliderende sygdom (pkt 4): **Henvisning til psykologhjælp**

På baggrund af det aktuelle vidensgrundlag ses at patienter med symptomer fra lungerne retter sig. Dog er der en del patienter, der oplever lufthunger uden at der kan påvises en årsag hertil ved relevant klinisk screening og lungefunktionsundersøgelse hos egen læge. Er der klinisk mistanke om lungesygdom kan henvises til udredning i lungemedicinsk regi.

Det er ligeledes velkendt, at patienter med generel muskeltræthed (fatigue) ikke har gavn at intensiv genoptræning, men af et mere gradueret og progressivt træningsforløb.

Socialmedicin

Speciallæge fra senfølgeklinikken for COVID tilbyder i udvalgte tilfælde at medvirke til videokonference om/med patienter (jf. OK22, 0126).

Når aftalen er indgået, booker patientens sagsbehandler et videomøde på en patientsikker platform og sikrer at alle relevante parter kan tilgå mødet.

Referencer

1. Prevalence of ongoing symptoms following coronavirus (COVID-19) infection in the UK : 3 February 2022. Office of national statistics. **https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/healthandsocialcare/conditionsanddiseases/bulletins/prevalenceofongoingsymptomsfollowingcoronaviruscovid19infectionintheuk/3february2022**

2. Post-acute symptoms, new onset diagnoses and health problems 6 to 12 months after SARS-CoV-2 infection: a nationwide questionnaire study in the adult Danish population, Vedel et al. SSI. **https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2022.02.27.22271328v1**

3. Huang et al, 1-year outcomes in hospital survivors with COVID-19: a longitudinal cohort study, Lancet aug 21, DOI: **https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(21)01755-4/fulltext**

4. Senfølger efter COVID- 19 Anbefalinger til organisering og faglige indsatser. **https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Senfoelger-efter-COVID-19**; 2021

5. **http://www.flavourinstitute.dk/**

ICPC-koder

A77

Forfattere

Jane Agergaard, Afdelingslæge, Infektionssygdomme, Aarhus Universitetshospital
Dorte Kaltoft, Praksiskonsulent, Infektionssygdomme, Aarhus Universitetshospital
Pernille Hauschildt, Ledende overlæge, Lungesygdomme, Aarhus Universitetshospital
Lars Østergaard, Ledende overlæge, Infektionssygdomme, Aarhus Universitetshospital
Berit Schiøttz-Christensen, Overlæge, Infektionssygdomme, Aarhus Universitetshospital
Svend Kier, Lægelig koordinator for MidtKraft

Indhold leveret af:

Region Midtjylland, praksisinformation
Skottenborg 26
8800 Viborg

praksis@rm.dk

Support